

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕ3600	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο , 7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και σεμινάρια (κριτικές συζητήσεις, workshops, μελέτες περίπτωσης)		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΑΓΓΛΙΚΑ ΑΝ ΖΗΤΗΘΕΙ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://geodev.hua.gr/courses/aeiforos-diacheirisi-fysikon-poron/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη μελέτη της αειφόρου ανάπτυξης και της διαχείρισης φυσικών πόρων στο πλαίσιο που διαμορφώνουν η κλιματική αλλαγή και οι κοινωνικές ανισότητες. Μέσα από την οπτική των περιβαλλοντικών κοινωνικών επιστημών, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με έννοιες όπως τα κοινωνικο-οικολογικά συστήματα, η περιβαλλοντική διακυβέρνηση και οι μετασχηματισμοί προς την αειφορία, ενώ έρχονται σε επαφή με μελέτες περίπτωσης από την Ευρώπη και τον Παγκόσμιο Νότο. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • Αναλύουν κοινωνικο-οικολογικά συστήματα που σχετίζονται με βασικούς φυσικούς πόρους, εντοπίζοντας κρίσιμες κοινωνικές, θεσμικές και οικολογικές παραμέτρους. • Αναγνωρίζουν ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα δεν είναι μόνο τεχνικά, αλλά έχουν εκ φύσεως κοινωνικό, πολιτικό και διακυβερνητικό χαρακτήρα. • Εντοπίζουν και αξιολογούν δυναμικές ισχύος, ανισότητες και συγκρούσεις που επηρεάζουν τις πολιτικές αειφορίας και τις διαδικασίες διακυβέρνησης. • Χρησιμοποιούν εργαλεία από τις περιβαλλοντικές κοινωνικές επιστήμες και τις επιστήμες της αειφορίας, καλλιεργώντας διεπιστημονική κατανόηση και επίγνωση της αξίας της δια-επιστημονικότητας.

• Συμμετέχουν σε κριτικές συζητήσεις για την αειφόρο ανάπτυξη και τη διακυβέρνηση φυσικών πόρων σε διεθνές και συγκριτικό πλαίσιο.
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων • Αυτόνομη και ομαδική εργασία • Εργασία σε διεθνές και διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή δημιουργικής και συνθετικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει βασικές θεωρητικές έννοιες της αειφόρου ανάπτυξης, των κοινωνικο-οικολογικών συστημάτων και της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, και οργανώνεται γύρω από πέντε βασικούς φυσικούς πόρους: νερό, έδαφος, δάση, βιοποικιλότητα και ενέργεια. Κάθε ενότητα εξετάζει τον εκάστοτε πόρο ως μέρος ενός δυναμικού κοινωνικο-οικολογικού συστήματος και διερευνά θεσμικές, κοινωνικές και οικολογικές παραμέτρους της χρήσης και διαχείρισής του. Ενδεικτικές θεματικές ενότητες: • Εισαγωγή στην αειφόρο ανάπτυξη και στα κοινωνικο-οικολογικά συστήματα • Μοντέλα περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και αειφορικοί μετασχηματισμοί • Νερό: συγκρούσεις χρήσεων και ανισότητες πρόσβασης • Εδάφη και αγροτικά τοπία: χρήσεις, πολιτικές και κοινωνικές αντιφάσεις • Δάση: κλιματική αλλαγή, τοπικές κοινότητες και αγορές • Βιοποικιλότητα: προστατευόμενες περιοχές και άγρια ζωή • Ενέργεια: ανανεώσιμες πηγές, κοινωνικές διαστάσεις και συγκρούσεις • Μελέτες περίπτωσης από την Ελλάδα, την Ευρώπη και τον Παγκόσμιο Νότο • Σύγχρονες προκλήσεις και προοπτικές στη διαχείριση και διακυβέρνηση φυσικών πόρων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο Διαλέξεις, σεμινάρια, ομαδικές συζητήσεις και ασκήσεις
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση eclass για αναρτήσεις υλικού και επικοινωνία με τους φοιτητές • Παρουσιάσεις PowerPoint, βίντεο, επιστημονικά άρθρα • Εργασία με διαδικτυακές πηγές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Σεμινάρια / μελέτες περίπτωσης	13
	Ατομική εργασία	20
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτοτελής μελέτη	48
	Σύνολο Μαθήματος	127
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (Αγγλικά αν ζητηθεί) 1. Ατομική εργασία (δοκίμιο, ~2.500 λέξεις) – 30% 2. Ομαδική εργασία (επιστημονικό poster & παρουσίαση με πρόταση διαχείρισης) – 30% 3. Τελική γραπτή εξέταση (ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης) – 40% Οι εργασίες είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή στην τελική εξέταση. Τα αναλυτικά κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην αρχή του εξαμήνου και αναρτώνται στο e-class.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά συγγράμματα (χρήση επιλεγμένων κεφαλαίων)

- Πολύζος, Σ. (2022). *Διαχείριση φυσικών πόρων και βιώσιμη ανάπτυξη*. Θεσσαλονίκη: Α. Τζιόλα & Υιοί Α.Ε.
- Τσιάρας, Σ., & Τσιρούκης, Α. (2023). *Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη*. Καλλίπος: Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

Συμπληρωματικά αναγνώσματα

- Berkes, F., Colding, J., & Folke, C. (Eds.). (2008). *Navigating social-ecological systems: building resilience for complexity and change*. Cambridge university press.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Sustainability science
- Regional Environmental Change
- Ecology and Society
- Climate and Development

Πρόσθετη βιβλιογραφία και υλικό θα διατίθενται μέσω e-class καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.